

Nambari ya Mtahiniwa _____

SMZ

BARAZA LA MITIHANI LA ZANZIBAR

MTIHANI WA KUINGILIA KIDATO CHA TATU

021

KISWAHILI

MUDA: SAA 2:30

JUMATATU 03/12/2018 mchana

MAAGIZO KWA WATAHINIWA

1. Mtihani huu una sehemu NNE (4) A, B, C, na D.
2. Jibu maswali YOTE kutoka sehemu A, maswali MAWILI (2) kutoka sehemu B, maswali MAWILI (2) kutoka sehemu C na swali MOJA (1) kutoka sehemu D.
3. Andika nambari yako ya mtihani katika kila ukurasa.
4. Majibu yote yaandikwe kwenye sehemu zilizoachwa wazi.
5. Simu za mkononi haziruhusiwi ndani ya chumba cha mtihani.

KWA MATUMIZI YA WASAHIHISHAJI		
NAMBARI YA SWALI	ALAMA	SAINI
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
JUMLA		

Mtihani huu una kurasa 15 zenye maandishi

SEHEMU A: (Alama 20)

UFAHAMU

Jibu maswali YOTE katika sehemu hii

1. Soma kwa makini habari ifuatayo kisha jibu maswali yanayofuata.

Mama Baraka aliwaita watoto wake wa kiume Baraka na Mbaruku, akawaambia “Wanangu nimewaita hapa nilipolala kwa lengo la kuwajua mambo muhimu”. Baraka na Mbaruku walikaa vizuri ili wamuazime masikio yao. Mama yao aliendelea kwa kusema. “Jambo la kwanza napenda kuwaambia kuwa leo ni siku ya mwisho kuwa nanyi katika dunia hii”. Watoto kusikia hivyo walitaharuki na kububujikwa na machozi. Mama alivuta pumzi huku akiwaangalia watoto wake kwa jicho la huzuni.

Mama aliendelea kuwaeleza wanawe jambo jengine kuwa, “Muwapo duniani mjihadhari na wale wanaovaa ngozi ya kondoo juu ya ngozi ya chui, watu hao ni maadui kwenu, msiwaamini hata kidogo. Wakale walisema kuwa subira huvuta kheri na haraka haraka haina baraka lakini tunatakiwa tufikirie hasara ya yote hayo. Wanangu mchukuwe tahadhari mapema msije kujiingiza kwenye dimbwi la dhulma”.

Baada ya hapo mama Baraka aliwaangalia watoto wake kwa huzuni kisha akasema “Jambo la mwisho wanangu, ninawaacha katika maisha magumu kwani sina nyumba nzuri ya kuwaachia zaidi ya kibanda”. Ghafla mama Baraka alivuta pumzi ndefu na kuzishusha hatimae aliaaga dunia. Baraka na Mbaruku walibaki katika wimbi zito la huzuni.

MASWALI.

a) Ni sababu ipi iliyomfanya mama Baraka kuwaita watoto wake?

b) Jambo gani lililowafanya Baraka na Mbaruku kububujikwa na machozi?

- c) Andika methali mbili (2) alizozitaja mwandishi katika habari hii.

- d) Toa kichwa cha habari kisichozidi maneno matatu (3) kuhusu habari uliyoisoma.

- e) Eleza maana ya maneno au kifungu cha maneno yafuatayo kama yalivyotumika kwenye habari uliyoisoma.

- i. Kuwajuza

- ii. Walitaharuki

- iii. Wanaovaa ngozi ya kondoo juu ya ngozi ya chui

- iv. Kuaga dunia

2. Fupisha aya ya mwanzo ya habari uliyoisoma kwa maneno yasiyozidi ishirini (20).

SEHEMU B: (Alama 30)

SARUFI NA MATUMIZI YA LUGHA

Jibu maswali MAWILI (2) katika sehemu hii. Swali la tano (5) ni la lazima

3. a) Zipange nomino zifuatazo katika aina zake.

Maji, jeshi, ujinga, mafuta, zimwi, bunge

Nomino za jamii	Nomino za dhahania	Nomino za wingi

- b) Bainisha vielezi katika sentensi zifuatazo:-

i. Nimekuonya mara tano lakini husikii.

ii. Siku hizi vitu vingi vimepanda bei.

- c) Tunga sentensi ukitumia vihisishi vifuatavyo:

i. Mashallahi!

ii. Loo!

- d) Eleza aina mbili (2) za vitenzi halisi huku ukitoa mfano mmoja mmoja kwa kila aina.

i. _____

ii. _____

- e) Tofautisha kwa kutumia mifano kati ya vivumishi viulizi na vivumishi vioneshi.

4. a) Badilisha vitenzi vifuatavyo katika kauli ya kutendwa.

- i. Omba _____
ii. Sahau _____

- b) Onesha mzizi katika maneno yafuatayo:

- i. Tuliyoona

ii. Wanaandikiana

- c) i. Nini maana ya sarufi?

- ii. Eleza kwa ufupi tanzu nne (4) za sarufi.

Nambari ya Mtahiniwa _____

d) Kwa kutumia mifano eleza maana ya istilahi zifuatazo:

i. Mzizi funge

ii. Mofimu

e) Kwa kutumia mifano fafania jinsi ya kuunda maneno yafuatayo kwa njia ya unyambujaji.

i. Vielezi kutokana na vivumishi

ii. Vitenzi kutokana na vielezi

5. a) Taja njia zilizotumika kuunda misimu ifuatayo:

i. Malapa

ii. Fegi

b) Fafanua mambo mawili (2) yanayoathiri lafudhi na matamshi sahihi ya lugha ya Kiswahili.

i. _____

ii. _____

c) Eleza aina mbili (2) za rejesta.

i. _____

ii. _____

d) Orodhesha sifa tatu (3) za kamusi bora.

i. _____

ii. _____

iii. _____

Nambari ya Mtahiniwa _____

- e) Toa sababu tatu (3) zinazoonesha udhaifu wa lugha ya mazungumzo.

SEHEMU C: (Alama 30)

FASIHI

Jibu maswali MAWILI (2) katika sehemu hii.

6. Tunga beti mbili (2) za shairi la kimapokeo, kisha eleza vipengele viwili (2) vya fani ulivyovitumia katika beti hizo.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

7. a) Eleza umuhimu wa uhakiki wa kazi za fasihi simulizi.

i. _____

ii. _____

b) Kwa kutumia mifano toa maana ya tamathali za semi zifuatazo:

i. Sitiari

ii. Tashihisi

c) Taja vipera viwili (2) vya hadithi.

- i. _____
- ii. _____

d) Eleza mambo mawili (2) yanayoonesha kufanana kwa Fasihi Simulizi na Fasihi Andishi.

e) Kamilisha methali zifuatazo, kisha toa funzo tunalolipata kwa kila methali.

i. Akufaaye

Funzo:

ii. Ukupigao

Funzo:

8. a) Toa tofauti kati ya falsafa na maudhui.

b) Kwa kutumia mifano fafanua dhima zifuatazo za fasihi.

i. Kuhifadhi na kurithisha amali za jamii.

ii. Kukuza na kuendeleza lugha.

c) Taja mitindo miwili (2) ya mashairi ya fasihi simulizi.

i. _____

ii. _____

d) Eleza maana ya dhana za fasihi zifuatazo.

i. Sanaa

ii. Mandhari

e) Eleza faida mbili (2) za kuhifadhi kichwani kazi za fasihi simulizi.

SEHEMU D: (Alama 20)

UANDISHI

Jibu swali MOJA (1) tu katika sehemu hii

9. Andika Insha ya wasifu isiyopungua maneno 120 na isiyozidi maneno 130 kuhusu moja ya mada zifuatazo:

- Zao la karafuu Zanzibar
- Kilimo cha mbogamboga

Au

Eleza kwa kina mambo muhimu yasiyopungua matano (5) ambayo hupaswa kuzingatiwa katika uandishi wa Insha ya hoja.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

10. Barua ya kuomba kazi ni moja kati ya aina za barua rasmi. Taja aina nyengine mbili (2) za barua rasmi, kisha andika mfano mmoja wa barua (rasmi) kati ya aina mbili za barua ulizozitaja. (Tumia nambari yako ya mtihami badala ya jina lako).

This image shows a single page of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings on the page.

[illegible]

Ukurasa wa **15** kati ya kurasa **15**